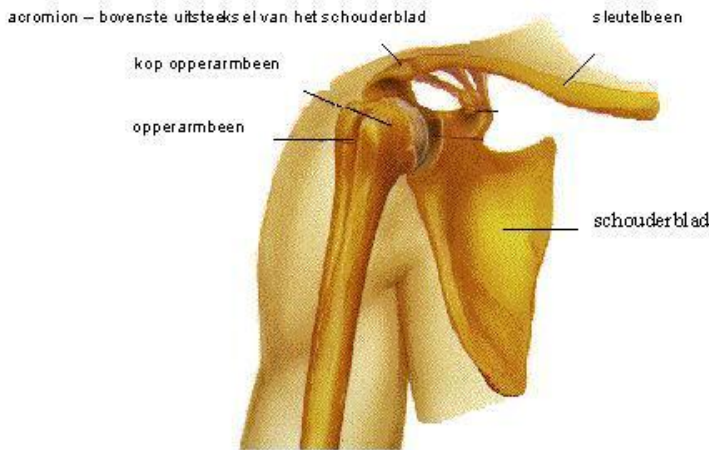

Sleutelbeenletsel bij kinderen

Een gebroken sleutelbeen treedt op door een val op de schouder of een directe klap. De kracht van de val wordt via het schouderblad overgebracht op het sleutelbeen. Het is een veel voorkomend letsel bij kinderen. Het gebeurt zelfs wel eens dat tijdens de geboorte van een baby het sleutelbeen al blijkt te zijn gebroken. Het sleutelbeen van een kind kan gemakkelijk breken omdat

het sleutelbeen pas volledig is uitgehard als je 20 jaar oud bent.

Het is mogelijk dat bij een kind de schouder uit de kom kan schieten maar meestal breekt de groeischijf vlak bij het gewricht met het borstbeen of de groeischijf vlak bij het gewricht met het schouderblad omdat groeischijven in het bot het zwakste punt zijn. Omdat de stukjes bot tussen de groeischijven en het gewricht vaak nog niet zichtbaar zijn op de röntgenfoto kan het lijken dat het sleutelbeen uit de kom is. Meestal is het dan toch een breuk in de groeischijf en zit het uiteinde nog in de kom.

Symptomen

Tekenen van een breuk:

- afhanginge schouder (naar beneden en naar voren)
- onmogelijkheid om de arm op te tillen wegens pijn
- een schurend/knarsend gevoel als je de arm probeert op te tillen
- een zwelling en bloedingstorting boven de plek van de fractuur
- hoewel de huid vrijwel nooit doorboord wordt, kan een stuk bot wel tegen de huid aandrukken en aldus een uitsteeksel veroorzaken

Tekenen van een ontwrichting:

De normale contouren van de schouder zijn verstoord en het sleutelbeen staat hoger. Door erop te duwen komt het terug in de kom, maar veert weer terug. Dit noemen we het Piano-toets fenomeen. Wanneer bij het borstbeen het sleutelbeen uiteinde is verschoven achter het borstbeen kan er een gevaarlijke situatie ontstaan door druk op grote bloedvaten en luchtwegen. Dit komt gelukkig zeer zelden voor, maar vereist operatieve behandeling.

Oorzaken

Een sleutelbeen kan op meerdere manieren worden gebroken:

- door een val want bij kinderen zijn de botten namelijk nog niet zo stabiel en kunnen ze zich normaal gesproken nog niet zo handig laten vallen. Soms kan het sleutelbeen ook bij een val op de schouder breken
- een sleutelbeenfractuur kan ook tijdens de geboorte optreden, als het kind een verkeerde ligging heeft

- ook kan het gebeuren dat het sleutelbeen gebroken moet worden om een moeilijke geboorte in stuitligging mogelijk te maken

Ontwrichting:

- door een val op de elleboog kan het sleutelbeen bij het gewricht met het schouderblad uit de kom raken
- door een botsing met een voorwerp kan het sleutelbeen bij het gewricht met het borstbeen uit de kom raken

Behandeling

De behandeling van een sleutelbeenbreuk is conservatief (geen operatie). Rust wordt gegeven door het dragen van een mitella (draagdoek).

Het dragen van de mitella is maar één tot drie weken nodig. 's Nachts hoeft de mitella niet om. Wanneer het kind weinig of geen last meer heeft, is de mitella niet meer nodig. De functie van schouder en arm herstelt doorgaans binnen enkele weken volledig.

Het kan zijn dat het sleutelbeen krom vastgroeit het lichaam zorgt er dan voor dat het bot gedurende de groei weer in zijn oorspronkelijke model groeit.

Soms kan er toch een operatie nodig zijn om de breukdelen weer bij elkaar te brengen. Ze maken dan tijdelijk gebruik van een metalen pin of schroef om de delen bij elkaar te houden totdat ze weer aan elkaar zijn gegroeid.

Behandeling van de fysiotherapeut

Bij oudere kinderen kan fysiotherapie nodig zijn omdat het kind de arm niet voldoende beweegt door pijn of door angst. Verder kan er ook sprake zijn van spierkrachtverlies in de arm en schouder om dat de arm een tijd niet is gebruikt.

De therapie zal dan vooral gericht zijn op het bewegen van de schouder in alle mogelijke richtingen. Voor de spierkracht kunnen specifieke krachtoefeningen worden gedaan.